

Beskrivning av vårt arbete med En
bra start i livet

Verksamhetsrapport 2022

**ÖSTRA
GÖINGE**

Innehåll	
Sammanfattning	4
Inledning	5
Rapport - omfattning	5
Omvärld - påverkan	5
Flera regel- och lagändringar inom skolan	5
Förslag om ny socialtjänstlag	6
En bra start i livet	7
Mål- och resultatplan 2020–2023	7
Strategin En bra start i livet	7
Skolresan 2030	7
Uppföljning av resultatindikatorerna i Mål- och resultatplanen 2020–2023	9
Kunskaper	10
Andelen gymnasieelever som tagit examen har minskat	10
Positiva resultat inom ramen för kommunens introduktionsprogram	11
Eleverna i årskurs 9 som avslutade grundskolan 2022 gjorde det med ett bättre resultat jämfört med de senaste åren	11
Stor andel SVA-elever bland de som inte klarade gymnasiebehörighet	14
De eleverna som når gymnasiebehörighet, gör det med goda studieresultat	14
Resultaten över tid	16
Negativt trendbrott för andelen elever i årskurs 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	17
Framåtblick	17
Progression i kärnämnen	19
Förutsättningar för att lyckas i skolan	22
Skolverket lyfter fram en positiv utveckling i förskolan	22
Närvaron fortsatt ett orosmoln för att nå högre måluppfyllelse	22
Fokus på lokalt driven skolutveckling för att nå högre måluppfyllelse	24
Satsning på läsning i alla åldrar	24
Framtidsdrömmar och motivation	26
Trygg och säker skola	28
Studiero	28
Trygghet	28
Arbete med att förbättra lärmiljöerna pågår	29
Mätta elever ökar förutsättningarna att lära	29
Omtag för tidiga samordnade insatser (TSI) och det förebyggande arbetet	30
Fortsatt många orosanmälningar	31

Särskilda insatser att nå utrikesfödda föräldrar	33
Antalet placerade barn minskar	33
Delaktighet i musikskolan och idrottsföreningar följer tidigare mönster	33
Välbesökta fritidsgårdar i kommunen	35
Förvaltningens samlade rekommendationer	36
Skolresan 2030	36
Fortsatt utveckling av tidiga samordnade insatser (TSI) och det förebyggande arbetet	36
Bilaga 1 – Redogörelse av bredden av fritidsaktiviteter som erbjuds av kommunen	37
Bibliotek	37
Fritid	37
Bowlinghall	37
Simhall	38

Sammanfattning

Årets resultat som redovisas i verksamhetsrapporten visar upp en blandad bild av effekterna av förvaltningens arbete inom ramen för det prioriterade området *En bra start i livet*.

Skolresultaten under året visar både förbättringar och försämringar jämfört med föregående år. Resultatet för andelen av gymnasieeleverna som tog examen är det lägsta sedan indikatorn började följas, vilket härleds tillbaka till att den årskullen som avslutade grundskolan för fyra år sedan gjorde det med en låg behörighet till gymnasiet och där de insatser som erbjudits eleverna inte fullt ut kompenserat för detta.

75,3 % av eleverna som avslutade årskurs 9 gjorde det med behörighet att studera vidare på yrkesprogram på gymnasiet. Det genomsnittliga meritvärdet för elevgruppen var på 203,4, vilket är det högsta resultatet sedan 2016. Engagerade elever och riktade insatser under framförallt vårterminen bidrog till förbättringen. Samtidigt minskar andelen elever i årskurs 6 som klarar kunskapsmålen i alla ämnen och resultatet på nationella provet i svenska för eleverna i årskurs 3 visar på fortsatta utmaningar.

Progressionen bland eleverna varierar och det finns tydliga tecken på brister i övergångar mellan stadier och vid byten av skolor, vilket förvaltningen ser behov av att arbeta med. Samtidigt finns en tydlig tendens att skolresultaten förbättras i de lägre årskurserna, där en positiv utveckling i framförallt engelska men även matematik kan urskiljas.

Med anledning av de långvarigt låga skolresultaten i Östra Göinge kommun har politik och förvaltning under 2022 kommit överens om en satsning på skolområdet, vilken går under namnen *Skolresan 2030*. Inom ramen för denna satsar hela förvaltningen på insatser inom tre prioriterade områden: trygg och säker skola, framtidsdrömmar och motivation samt läsning. Till år 2030 förväntas förvaltningen bidra till att det genomsnittliga meritvärdet för eleverna i årskurs 9 har stigit till 230 poäng.

Under 2022 har förvaltningen satsat särskilt på att utveckla det förebyggande arbetet med barn och unga. Öppenvården inom ramen för socialtjänsten har reformerats och fler tar del av frivilliga insatser än tidigare. Såväl förskola som socialtjänst har stärkt samarbetet med vårdcentralerna för att tidigare kunna ge stöd och insatser till barn och familjer som är i behov av det. Dessutom utreds under hösten 2022 möjligheten att öppna en familjecentral. Satsningar på att tidigt upptäcka barn som har behov av stöd för att lära sig läsa förväntas bidra till att såväl öka kunskaper i läsning samtidigt som detta även bidrar till att fler elever kan tillgodose sig kunskaper även i andra ämnen.

Inledning

Verksamhetsrapporten är en beskrivning av vårt arbete med att leva upp till de krav och förväntningar som ställs på oss genom politiska prioriteringar, lagstiftning och andra krav. Dessutom följer vi upp vår förmåga att leva upp till förväntningar och krav ifrån invånare, företagare och besökare i kommunen. Med hjälp av rapporten vill vi skapa:

- Transparens av hur väl kommunen lever upp till olika krav
- Lärande och utveckling
- Underlag för framtida prioriteringar.

Utöver gruppen förtroendevalda, riktar sig verksamhetsrapporten också till invånare i Östra Göinge kommun och till förvaltningens egen personal.

Rapport - omfattning

I verksamhetsrapporten beskrivs resultatet av kommunens arbete inom det prioriterade området *En bra start i livet*. Verksamhetsrapporten omfattar förvaltningens arbete för att förbättra barn och ungas uppväxtvillkor, där framförallt skolans alla delar, socialtjänst och kultur- och fritids olika verksamheter och arbete samverkar för att förbättra för kommunens yngre invånare. Rapporten är uppdelat i två delar, *Kunskaper* respektive *Förutsättningar för att lyckas i skolan*.

Då förvaltningens uppdrag från politiken och kommunen som huvudman för skolan enbart gäller de kommunala skolorna ligger fokus för rapporten på den egna verksamheten. I slutändan har kommunen ansvar för alla barn och elever och i de delar av rapporten som rör socialtjänstens arbete och kultur- och fritidsverksamheter ingår alla kommunens invånare i förvaltningens rapportering.

I verksamhetsrapporten nämns satsningar och insatser kopplat till Skolresan 2030 som är förvaltningens svar på den politiska beredningen och åtgärdsplan som presenterades under våren 2022. Resultat och effekter kopplat till denna satsning syns dock ännu inte i verksamheterna utan dessa kommer förvaltningen återkoppla i kommande verksamhetsrapporter.

Utöver denna verksamhetsrapport redovisas skolans och socialtjänstens kvalitetsarbete i årliga kvalitetsrapporter, där man kan fördjupa sig i det kvalitetsarbete som rör, främst – men inte enbart – de lagstyrda uppdragen.

Omvärld - påverkan

Flera regel- och lagändringar inom skolan

I augusti 2022 kom flera regel- och lagändringar som har påverkan på skolverksamheten.

- Ny princip för betygssättning.
- Ändrade kursplaner för grundskolan och grundsärskolan.

- Extra studietid för årskurs 4–9 och utökad lovskolan från 25 till 75 timmar per läsår.
- Ändrade bestämmelser om trygghet och studiero.
 - Tydliggörande kring huvudmannens ansvar.
 - Definition av studiero.
 - All personal får vidta omedelbara och tillfälliga åtgärder för att tillförsäkra elevernas trygghet och studiero.
 - Nya bestämmelser om att mobiltelefoner i regel, förutom inom vuxenutbildningen, bara får förekomma vid undervisning enligt lärarens instruktioner.
- Förtydligande kring huvudmannens ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet.
- Skärpta krav på huvudmannens klagomålshantering.
- Skolinspektionen får som huvudregel inte inleda tillsyn som rör ett enskilt barn eller elev om inte huvudmannen har fått möjlighet att hantera frågan först.
- Kommuner blev skyldiga att tillhandahålla en sammanhållen utbildning för vissa nyanlända med så kallad utbildningsplikt inom vuxenutbildningen.
- Från och med 1 juli 2023 görs ändringar i skollagen som innebär att hemkommunen inför hösten det år ett barn fyller tre år ska ta kontakt med vårdnadshavare, om barnet inte redan har en förskoleplats.

Förslag om ny socialtjänstlag

Kommunens uppdrag att erbjuda en socialtjänst styrs av de krav som ställs på kommunen utifrån rådande lagstiftning där socialtjänsten IFO Barn och unga svarar upp mot Socialtjänstlagen (SoL 2001:451).

Regeringen förbereder en ny socialtjänstlag utifrån de förslag som presenteras i utredningen *En hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag*. Lagen föreslås träda ikraft under 2023 och lagens inriktning är en jämställd, förebyggande, lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst.

Lagförslaget innebär bland annat en förstärkning av det förebyggande arbetet, bland annat genom att den öppnar upp för att socialtjänsten kan erbjuda kund insatser utan föregående biståndsbedömning. Detta bör ge samhällsekonomiska vinster och minskade kostnader på sikt då insatser utan biståndsbedömning kan vara förebyggande mot mer omfattande insatser. En möjlig effekt kan bli en minskning i antalet utredningar om kund kan få rätt stöd och hjälp via bland annat öppenvården samtidigt som öppenvårdens ärenden bedöms komma att öka.

Med en ny socialtjänstlag följer krav på verksamheten att implementera de förändringar som lagen kommer att innebära vilket innebär både att skapa en beredskap för förändringarna och att anpassa verksamheten därefter.

En bra start i livet

Mål- och resultatplan 2020–2023

Från år 2020 sammanfattas den politiska viljan i mål- och resultatplanen som löper till och med 2023. Politikens förväntning på förvaltningens arbete kopplat till barn och ungas uppväxtvillkor och kunskaper ringas in av det prioriterade området *En bra start i livet*. Det förväntade resultatet på förvaltningens arbete är **att barn och unga till år 2023 har kunskaper, lust att lära och är motiverade för vidare utbildning**.

För att följa upp och mäta om förvaltningen lyckas nå politikens målsättningar förväntas förvaltningen bidra till att:

- höja andelen gymnasieelever med examen inom 4 år från 71,3 % till 80 %,
- höja andelen elever som avslutat årskurs 9 på våren som återfinns i gymnasieskolan på hösten från 96,7 % till 97,5 %,
- höja andelen elever som är behöriga till gymnasiet från 66,9 % till 90 %,
- höja genomsnittligt meritvärde i årskurs 9 från 185 poäng till 225 poäng,
- höja andelen elever i årskurs 8 som har studiero och känner sig stimulerade att lära mer från 67,7 % till 80 %,
- höja andelen elever i årskurs 6 som når kunskapskraven i alla ämnen från 64,9 % till 80 %,
- höja andelen elever i årskurs 3 som når godkänd nivå på nationella prov, delprov läsa: berättande text från 79,1 % till 94 %.

Strategin En bra start i livet

Kommunfullmäktige antog i juni 2022 den reviderade strategin för *En bra start i livet*. Strategin vilar på den rapport som togs fram av en politiskt tillsatt beredning under 2021–2022. I strategin tydliggörs politikens förväntningar på förvaltningen kopplat till arbetet med barn och unga, vilket redogörs för i sex olika insatsområden:

1. Goda livsvillkor och hälsosamma levnadsvanor.
2. Ansvar i organisationens alla led.
3. Pedagogiskt ledarskap.
4. Utveckling av undervisningen.
5. Samverkan mellan skolan, civilsamhället och vårdnadshavarna.
6. Trygghet med fokus på god studiemiljö.

Genomgående för strategin är ett fokus på att hela förvaltningen ansvarar för att kommunens barn och unga ska må bra och känna framtidstro för att kunna nå högre kunskapsresultat i skolan. Tillsammans med civilsamhället och vårdnadshavare finns förutsättningarna att nå målet 230 meritvärdespoäng år 2030.

Skolresan 2030

Förvaltningen har påbörjat arbetet med att konkretisera den politiska viljan utifrån den nya strategin *En bra start i livet* och den åtgärdsplan som politiken presenterade under våren 2022. Under namnet *Skolresan 2030* har tre prioriterade områden stakats ut:

- Trygg och säker skola.
- Framtidsdrömmar och motivation.
- Läsning.

Utifrån dessa områden fokuseras förvaltningens arbete med konkreta insatser som löpande följs upp och utvärderas. Inom varje prioriterat område är förvaltningen på gång med att fram handlingsplaner med aktiviteter som ska syfta till att öka måluppfyllelsen i skolan. Då ansvaret för att lyckas med att uppnå målet 230 meritvärdespoäng år 2030 inte enbart hänger på skolan är hela förvaltningen med på resan där barnen och skolan sätts i första hand.

Uppföljning av resultatindikatorerna i Mål- och resultatplanen 2020–2023

Resultatindikator MoR	2018		2019		2020		2021		2022		Målnivå 2023
Andel gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun	71,3		62,3		70,4		64,9		56,9		80,0
Flickor/pojkar	74,0	68,7	51,7	68,8	74,0	67,4	70,1	60,9	63,0	51,8	
Andel elever som avslutat åk 9 på våren och som återfanns i gymnasieskolan på hösten*	96,7		97,3		94,8		98,5		Publiceras v. 13		97,5
Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor	66,9		78,2		71,6		61,2		75,3		90,0
Flickor/pojkar	72,1	62,8	75,3	80,9	85,3	59,4	58,2	64,1	78,9	72,0	
Elever i åk 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	185		201,7		196,5		184,8		203,4		225
Flickor/pojkar	206,9	168	214	190,4	221,3	172,9	206,5	164,1	216,1	191,5	
Elever i åk 9: Skolarbetet stimulerar mig att lära mig mer, positiva svar**	67,7		Finns ej svar för åk 9		57,9		54,6		Enkät ej genomförd 2022		80,0
Flickor/pojkar							44,7	63,5			
Elever i åk 9: Jag har studiero på lektionerna, positiva svar**	67,7		Finns ej svar för åk 9		57,9		79,3		Enkät ej genomförd 2022		80,0
Flickor/pojkar							82,2	76,2			
Andel elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor	64,6		63,1		61,3		62,2		54,1		80,0
Flickor/pojkar	66,3	62,8	68,8	58,2	67,8	56,0	60,5	63,3	59,6	48,9	
Nationella prov åk 3 – Läsa: berättande text*	79,1		86,5		Ej genomfört pga pandemin		73***		72,1****		94,0
<p>*Finns ej statistik fördelat på kön</p> <p>**Indikatorbeskrivningen och uppföljningen av indikatorn stämmer ej överens. Indikatorn som åsyftas i MoR hänvisar till Skolinspektionens enkät till åk 9 som görs vartannat år, medan namnet på enkätfrågan och uppföljningen som gjorts tidigare åsyftar förvaltningens årliga elevenkät. Här redovisas svaren från Skolinspektionens enkät för 2018 och 2020, medan svaren 2019 och 2021 gäller åk 9 och deras svar i förvaltningens egen elevenkät. 2022 har förvaltningen inte genomfört någon elevenkät då den håller på att göras om och i framtiden kommer göras under februari varje år. Skolinspektionen har gjort om sin enkät vilket gör att de frågorna inte längre matchar resultatindikatorn i MoR.</p> <p>***2021 genomfördes nationellt prov för åk 3 lokalt, men resultaten samlades ej in nationellt och därför kan det inte jämföras med andra kommuner</p> <p>****Den officiella statistiken skiljer sig något från förvaltningens egna som tas ut från IST.</p>											

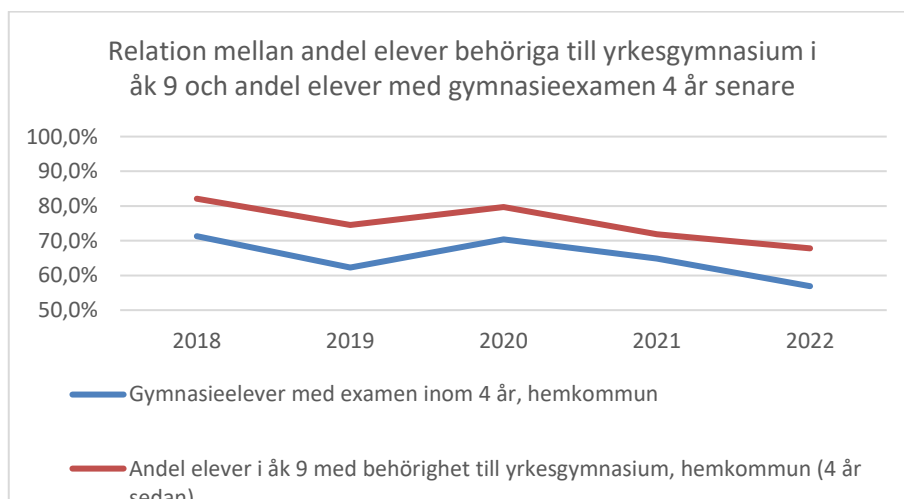
Kunskaper

Andelen gymnasieelever som tagit examen har minskat

Resultatindikator MoR	2018		2019		2020		2021		2022		Målnivå 2023
Andel gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun	71,3		62,3		70,4		64,9		56,9		80,0
Flickor/pojkar	74,0	68,7	51,7	68,8	74,0	67,4	70,1	60,9	63,0	51,8	
Andel elever som avslutat åk 9 på våren och som återfanns i gymnasieskolan på hösten	96,7		97,3		94,8		98,5		Publiceras v. 13		97,5

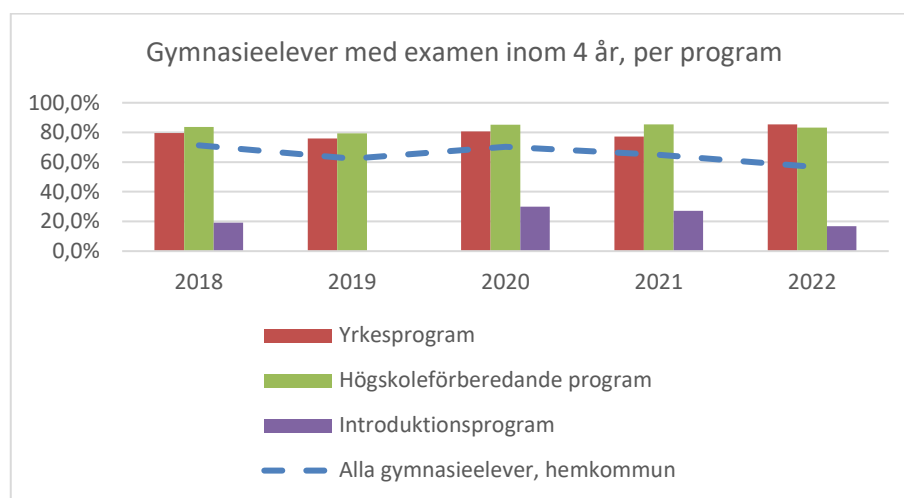
Andelen gymnasieelever med examen inom 4 år visar på en försämring jämfört med tidigare år. 56,9 % av eleverna klarade en examen, varav 63,0 % av flickorna och 51,8 % av pojkarna klarade examen efter fyra år. Resultatet sticker ut i jämförelse med övriga kommuner, 2022 hade endast tre kommuner i riket en lägre andel gymnasieelever med examen efter fyra år.

Framförallt två bakomliggande orsaker har påverkat förutsättningarna för elevgruppen och deras resultatet i negativ riktning. Den första är hur många elever som gick ut årskurs 9 med behörighet till att studera vidare till gymnasiet 2018. Då var ungefär en tredjedel av eleverna obehöriga, vilket betyder att dessa har fått gå en lång väg via introduktionsprogrammet (IM) att nå en gymnasieexamen. Det finns ett tydligt samband mellan resultaten i årskurs 9 och hur väl samma elevgrupp har klarat av sina gymnasiestudier fyra år senare, vilket diagrammet nedan visar.

Den andra förklaringen till det lägre resultatet vid vårterminen 2022 är att det är en mindre andel elever som började på IM för fyra år sedan som gått vidare till, och klarat, ett nationellt program på gymnasiet. Tidigare år har ungefär 30 % av eleverna från IM nått en gymnasieexamen inom 4 år, men 2022 var det enbart 16,9 % av de som började på IM efter årskurs 9 som nådde en examen. För gymnasieeleverna som

läst på yrkes- och högskoleförberedande program ligger resultaten i nivå med tidigare år, vilket diagrammet nedan visar.

2019 saknas redovisat resultat för introduktionsprogrammet i Kolada pga sekretess (för få elever).

Resultaten indikerar att det finns ett glapp mellan de elever som klarar grundskolan bra och de som inte når en behörighet att studera vidare på yrkesprogram efter årskurs 9. Detta tydliggörs även nedan i analysen av resultatet i årskurs 9 2022 (se sidan 14). Det pekar även på vikten av att eleverna som går ut årskurs 9 är väl rustade för vidare studier på gymnasiet då kraven höjs ytterligare. Skolresan 2030 blir centralt för att förvaltningen ska lyckas höja andelen elever som går ut gymnasiet med en examen.

Positiva resultat inom ramen för kommunens introduktionsprogram

Inom ramen för kommunens eget IM syns en ökning av antalet elever som når en behörighet att studera vidare på nationellt program. Samtidigt har även antalet utfärdade betygsdokument ökat. Förbättringen av resultaten beror till stor del på kompetenshöjande insatser som stärkt det pedagogiska ledarskapet och införandet av ett tvåläraresystem som ger pedagogerna på skolan bättre möjligheter att stödja eleverna i deras lärande. Samarbetet med Skolverket inom ramen för Nyanländas lärande har samtidigt hjälpt till att utveckla det språkutvecklande arbetssättet. Flera insatser har gjorts under året som bidragit till att närvaron hos eleverna har ökat, vilket är en nyckelfaktor till att nå en högre måluppfyllelse. Sett till det resultat som presenterades i föregående avsnitt är det av största vikt att IM ger de elever som saknar betyg för att nå gymnasiebehörighet verktyg och kunskaper för att gå vidare och lyckas i ett nationellt program.

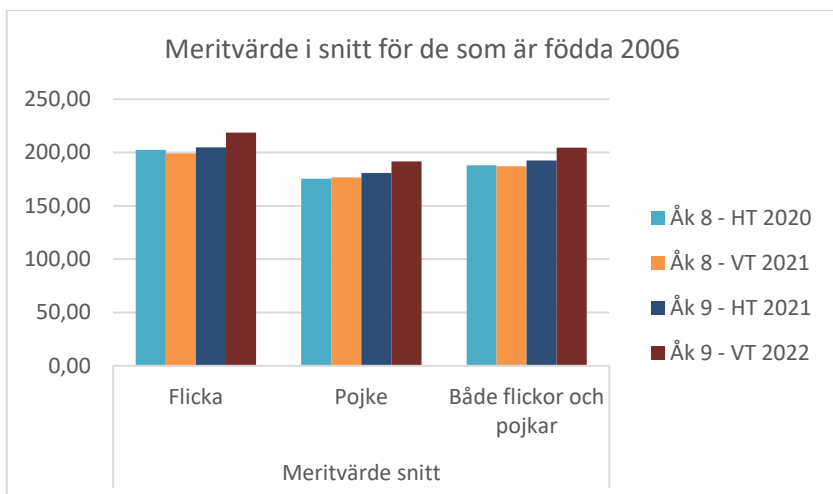
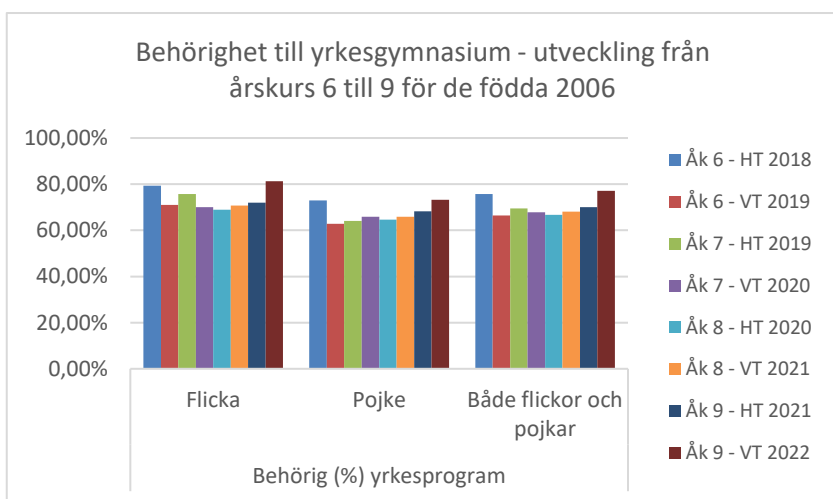
Eleverna i årskurs 9 som avslutade grundskolan 2022 gjorde det med ett bättre resultat jämfört med de senaste åren

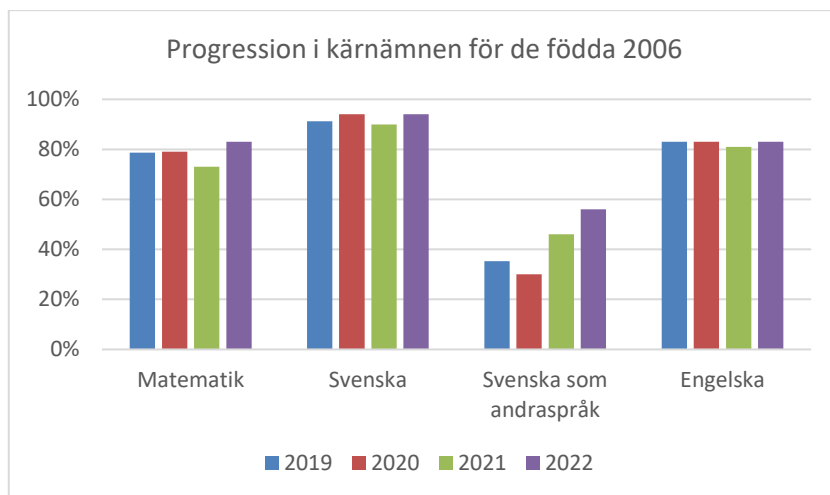
Resultatindikator MoR	2018		2019		2020		2021		2022		Målnivå 2023
Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor	66,9		78,2		71,6		61,2		75,3		90,0
Flickor/pojkar	72,1	62,8	75,3	80,9	85,3	59,4	58,2	64,1	78,9	72,0	

Elever i åk 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	185		201,7		196,5		184,8		203,4		225
Flickor/pojkar	206,9	168	214	190,4	221,3	172,9	206,5	164,1	216,1	191,5	

Tabellen ovan visar andelen behöriga elever till yrkesgymnasium samt det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 vid vårterminsslutet från 2018 fram till och med 2022. Årets resultat är en avsevärd förbättring från föregående år, även om de inte når upp till den önskade målnivån för 2023. Jämfört med 2021 har både flickornas och pojkarnas resultat förbättrats och det genomsnittliga meritvärdet är det högsta sedan 2016.

Bakom det förbättrade resultatet ligger en stadig progression hos eleverna i årskullen, vilket nedanstående diagram visar. Det finns en skönjbar utvecklingskurva från vårterminen i årskurs 6 där man ser hur progressionen i kärnämnen går framåt, meritvärdet ökar och behörigheten till gymnasium ökar.

Förutom elevernas egna arbete och ansträngningar har förvaltningen identifierat ett antal framgångsfaktorer för att förbättra resultatet under vårterminen. Att öka de personella resurserna, bedriva intensivundervisning i matematik och svenska, arrangera mer läxhjälp, göra schemaförändringar som möjliggjort tvålärarsystem samt ett ökat fokus på att förändra arbetssättet för att nå en högre måluppfyllelse har bidragit. Särskilt tydligt syns effekten av dessa insatser under vårterminen där behörigheten till gymnasium ökade från 70,1 % till 77,1 %, vilket motsvarar 11 elever som nådde en gymnasiebehörighet under våren.

Traditionella könsskillnader går igenom i resultatet för årskurs 9, vilket syns i tabellen nedan. Skillnaderna mellan könen syns tydligast på Snapphaneskolan där över 90 % av flickorna var behöriga medan 70 % av pojkarna var det. Eleverna på Göingeskolan presterade jämnt mellan könen. Skillnaderna i resultaten mellan flickor och pojkar följer troligtvis de traditionella mönstren som återfinns även på riksnivå, men är ett prioriterat analysområde för förvaltningen.

	Flickor	Pojkar
Andel behöriga till yrkesgymnasium	78,9 %	72,0 %
Genomsnittligt meritvärde	216,1	191,5

På klassnivå syns även i år skillnader i skolresultaten för årskurs 9.

Klassammansättningen inför årskurs 7 görs utifrån olika parametrar och ser olika ut beroende på vilken högstadieskolan som tar emot eleverna. Göingeskolan får enbart nya elever medan Snapphaneskolan har ett eget mellanstadium och även får elever från Kviingeskolan, vilket påverkar sammansättningen av klasserna. Generellt försöker man få klasser som fungerar socialt utifrån olika kartläggningar, men även utifrån spridning av elever baserat på att kunna blanda elever med lägre kunskaper och högre kunskaper. I de åldrar eleverna går igenom under högstadiet sker mycket personlig och kroppslig utveckling, vilket gör att grupsammansättningarna är svåra att göra och resultaten kan därför skifta mycket mellan de olika klasserna.

Förvaltningen fortsätter med att utveckla arbetet med övergångar och att stötta de elever som har behov av det på ett mer adekvat sätt.

Stor andel SVA-elever bland de som inte klarade gymnasiebehörighet

Av de totalt 37 elever som inte gick ut årskurs 9 med gymnasiebehörighet var det ca en fjärdedel som enbart saknade betyg i ett kärnämne för att nå behörighet. Orsakerna till varför dessa elever inte kunde ta betyg är individuella men visar på en ytterligare potential till att behörigheten skulle kunna varit högre.

En tydlig gemensam nämnare för de som inte når gymnasiebehörighet är att de har kommit in i den svenska skolan under de senaste åren. Av de 37 elever utan gymnasiebehörighet läste 25 SVA. Detta motsvarar fler än hälften av alla SVA-elever som gick ut årskurs 9 under vårterminen 2022, vilket visar på de stora utmaningar en elev som dels behöver lära sig svenska samtidigt som den även ska ta sig flera andra ämnen på ett språk som den inte helt behärskar. Förvaltningens fokus på språkutvecklande arbetssätt från tidig ålder är en viktig strategi för att nå bättre resultat på lång sikt.

När nyinvandrade elever och de elever med okänd bakgrund räknas bort från resultatet var 80,9 % av eleverna behöriga till gymnasium och det genomsnittliga meritvärdet 212,6, vilket är lägre än rikssnittet.

Jämfört med det modellberäknade värdena för gymnasiebehörighet och meritvärde som databasen Kolada tar fram årligen presterar kommunen något bättre än modellen gällande gymnasiebehörighet. Modellen, som tar sin utgångspunkt i elevunderlaget, beräknar att 73,6 % av eleverna i årskurs 9 borde gått ut skolan med gymnasiebehörighet. Samtidigt beräknar modellen att det genomsnittliga meritvärdet borde ha legat på 211,2, vilket är 7,8 poäng högre än det faktiska utfallet. Sammantaget ger detta en fingervisning på att kommunens skolor, utifrån elevunderlag och de förutsättningar som finns, presterar ungefär som förväntat.

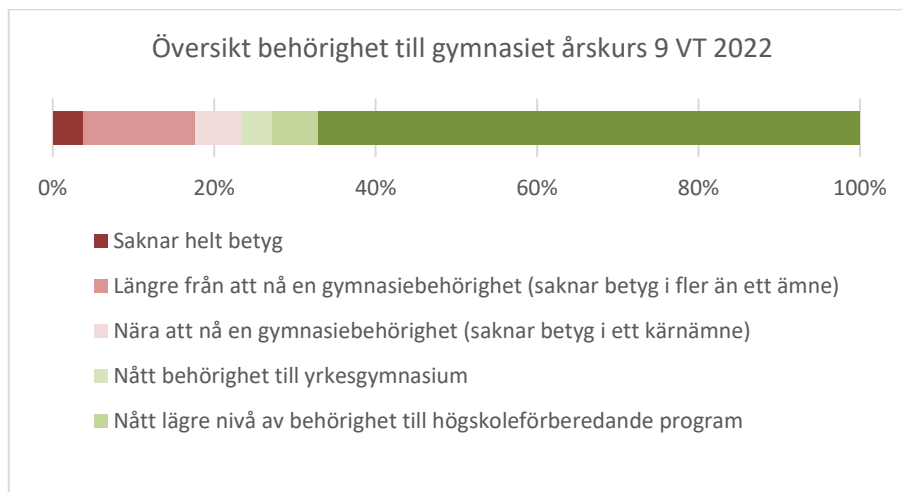
De eleverna som når gymnasiebehörighet, gör det med goda studieresultat

Totalt var det 121 elever i årskurs 9 som gick ut med behörighet att studera vidare på gymnasium under vårterminen 2022. Av dessa var det sex elever som enbart nådde den lägsta behörighetsgraden, behörig till yrkesprogram. De övriga 115 eleverna blev behöriga till att studera vidare med den högre graden av behörighet, behörig till ett högskoleförberedande program. Av dessa hade 106 elever en fullständig behörighet, vilket innebär att de är behöriga till alla högskoleförberedande program. Även om det i den totala elevgruppen enbart var 62,0 % som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen, framträder bilden att majoriteten av eleverna i årskurs 9 klarar skolan väldigt bra. Tabellen nedan visar resultatet för de 106 elever (67 % av alla elever) med fullständig behörighet¹.

¹ På grund av för små elevantal i övriga behörighetsgrupper kan inte resultaten för dessa presenteras i denna rapport.

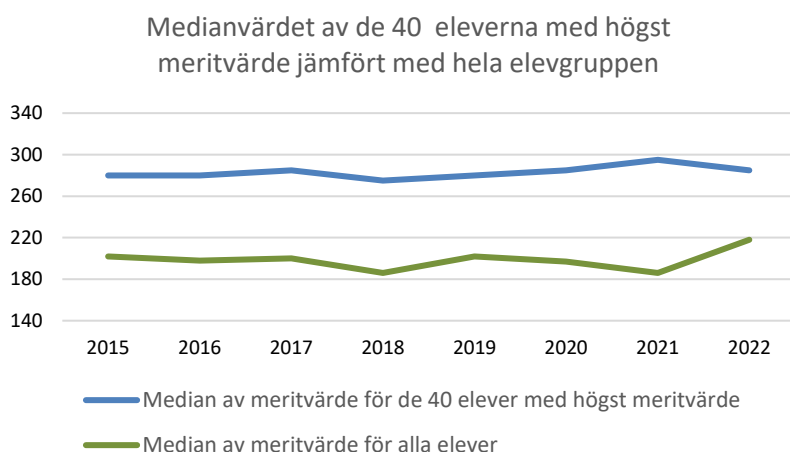
	Antal unika elever	Alla mål (%)	Alla mål utom 1 (%)	Meritvärde snitt
Flickor	58	93,10%	6,90%	244,57
Pojkar	48	93,75%	6,25%	241,30
Både flickor och pojkar	106	93,40%	6,60%	243,09

Diagrammet nedan visar fördelningen av eleverna i årskurs 9, dels vilken behörighet till gymnasiet de nådde men även hur stor andel som vad nära att nå behörighet, de som var lite längre från och de som helt saknade betyg i något ämne.

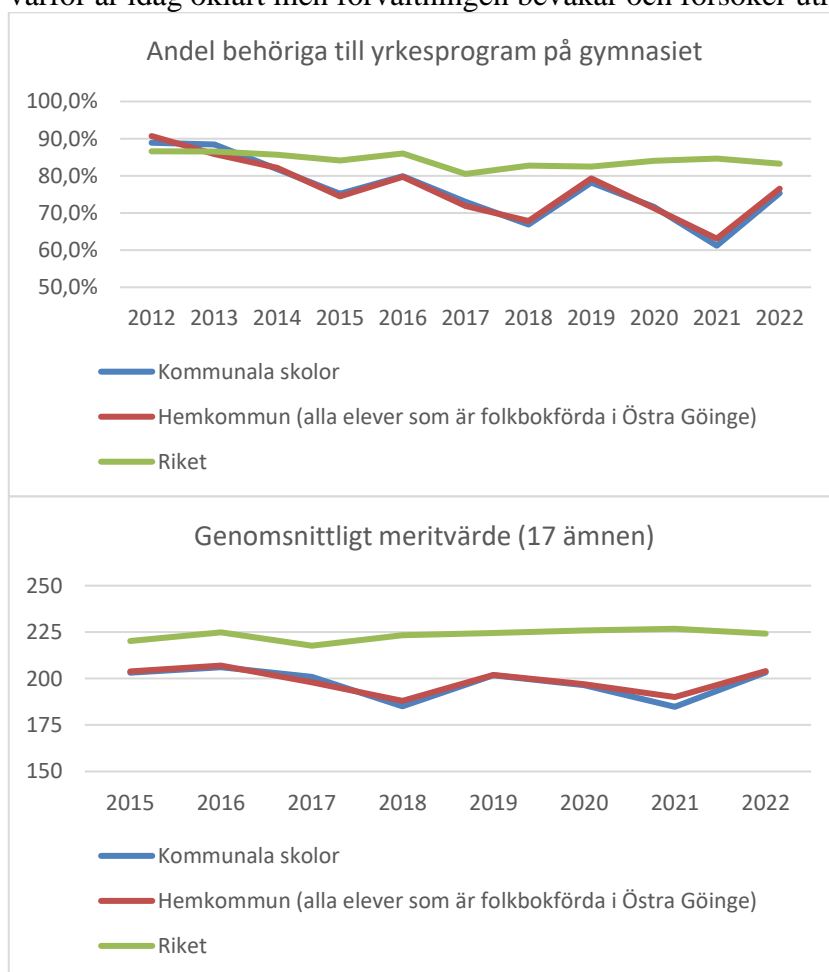
Tidigare har förvaltningen uppmärksammat att skillnaden i meritvärde har ökat mellan de 40 elever med högst meritvärde och övriga elevgruppen. Årets resultat pekar dock på en svag nedgång för medianvärdet för de 40 bästa eleverna medan elevgruppen i övrigt kraftigt har förbättrat sitt resultat. Räknas de 40 eleverna med högst meritvärde bort är medianvärdet för resterande elever 188, vilket ligger i nivå med hur medianvärdet var för hela elevgruppen föregående läsår. Huruvida pandemin är en förklaring till att gapet ökade de tidigare åren för att nu minska är svårt att helt avgöra. Det kan ha varit en trolig delförklaring till att de starkare eleverna med mer stöd hemifrån på ett bättre sätt hanterat pandemins effekter, men tyvärr har förvaltningen idag inte möjlighet att fördjupa analysen².

² Om kommunstyrelsen är intresserad av att veta mer hänvisar förvaltningen till Skolverkets rapporter om pandemins effekter på skolan, som återfinns här: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/skolverkets-utvarderingar-och-rapporter/uppfoljning-av-coronapandemins-konsekvenser>

Resultaten över tid

De båda diagrammen nedan som visar resultatet för årskurs 9 över tid visar att behörigheten till yrkesgymnasium har haft en negativ trend i kommunen de senaste 10 åren. Undantagen är 2016, 2019 och 2022, det vill säga vart tredje år, då resultaten har gått upp. Samtidigt har meritvärdet legat på en relativt jämn nivå förutom 2018 och 2021 när resultaten sjönk väsentligt. Förvaltningen noterar att resultaten verkar följa ett mönster med toppar vart tredje år med två efterföljande år med sämre resultat, varför är idag oklart men förvaltningen bevakar och försöker utreda vad det beror på.

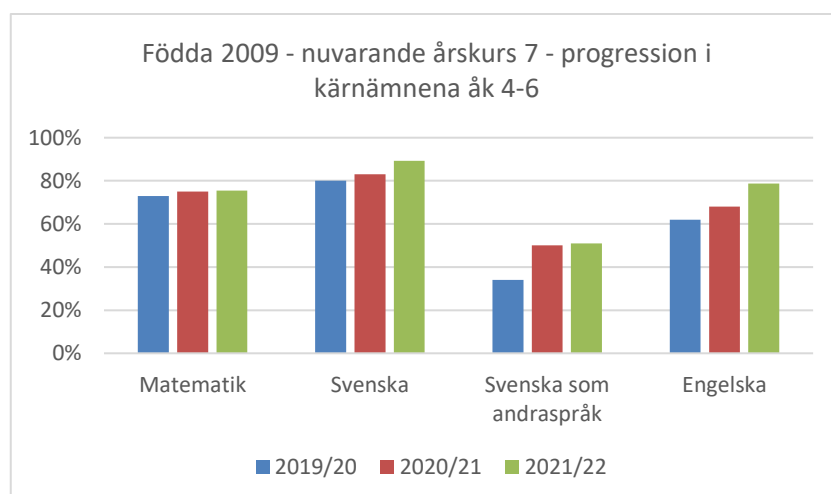

I diagrammen syns även resultaten för alla elever som var folkbokförda i Östra Göinge vid avslutet av årskurs 9 respektive år. En stor majoritet av eleverna går i de kommunala skolorna vilket gör att resultaten för hemkommunen i princip speglar detta. Det finns dock en liten skillnad i resultaten där resultaten för hemkommunen ligger något högre än för de kommunala skolorna. Resultaten pekar på att de elever som väljer att studera i annan kommuns skolor eller fristående skolor har något högre skolresultat. Antalet elever som väljer att studera i annan skola varierar mellan åren, bland de elever som gick ut årskurs 9 vårterminen 2022 var det omkring 20 elever som gick i annan skolregi än den kommunala.

Negativt trendbrott för andelen elever i årskurs 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen

Resultatindikator MoR	2018		2019		2020		2021		2022		Målnivå 2023
Andel elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor	64,6		63,1		61,3		62,2		54,1		80,0
Flickor/pojkar	66,3	62,8	68,8	58,2	67,8	56,0	60,5	63,3	59,6	48,9	

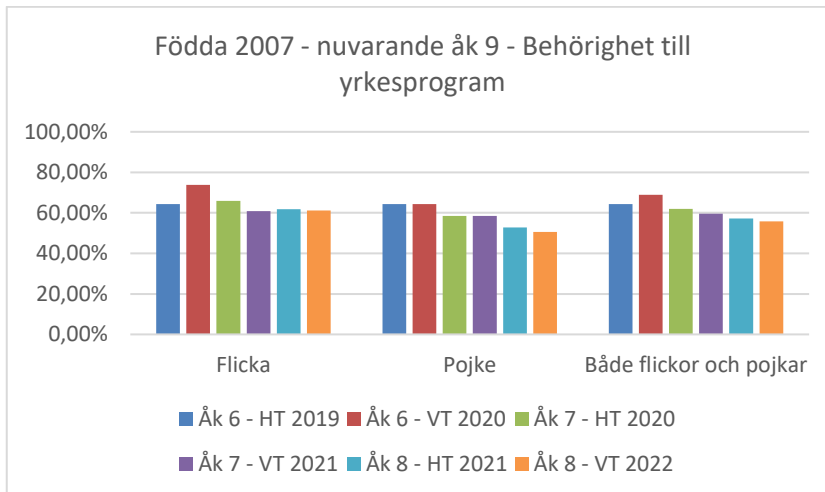
Resultaten för eleverna i årskurs 6 visar på ett negativt trendbrott. Efter att ha legat stabilt de senaste åren sjönk resultatet till 54,1 % elever som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen vid vårterminens slut 2022, där 59,6 % av flickorna och 48,9 % av pojkarna nådde kunskapskraven i alla ämnen. Likt förra året är det framförallt ämnena engelska (76,0 % av eleverna som med minst E), matematik (74,0 % av eleverna med minst E), modersmål (77,1 % av eleverna med minst E) och svenska som andraspråk (51,0 % av eleverna med minst E) som drar ner helheten. Även om resultatet var lägre än tidigare årskullar har det synts en tydlig progression för årskullen födda 2009 under mellanstadietiden. Diagrammet nedan visar att eleverna har gjort framsteg i alla ämnen mellan årskurs 4 och 6.

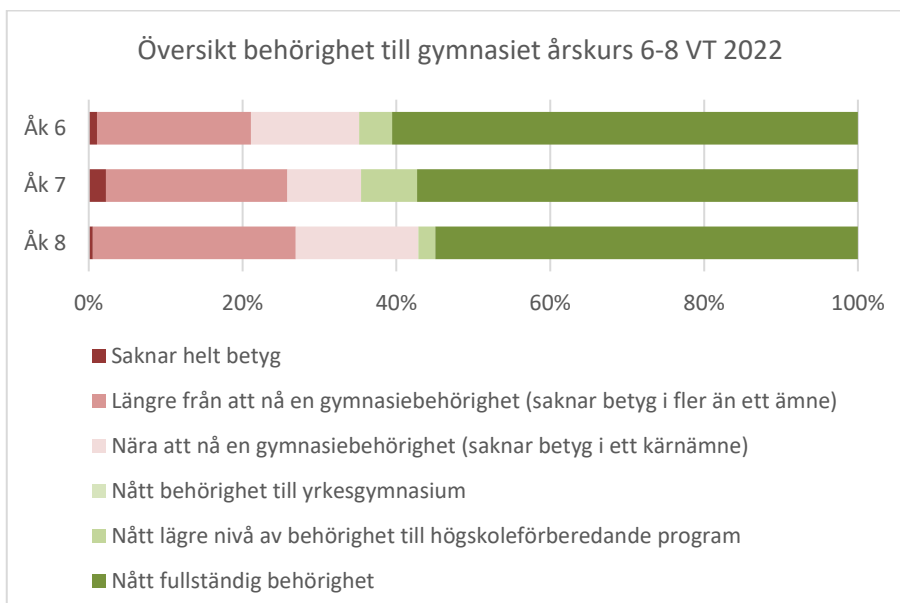
Framåtblick

Blickar vi framåt på de elever som går i årskurs 9 under det innevarande läsåret 2022–2023 kan vi förvänta oss en nedgång i resultat jämfört med året innan. Utvecklingen,

framförallt för pojkarna, har varit negativ under årskurs 7 och 8. Vid vårterminens slut 2022 hade enbart 50,1 % av pojkarna och 61,1 % av flickorna en behörighet att studera vidare på gymnasium. Intensivundervisning och satsningar på extra läxhjälp kommer fortsatt vara viktigt för att stötta årskursen. Bland eleverna i nuvarande årskurs 9 finns även en utmaning kring det sociala, vilket föranlett förstärkningar kring arbetet med detta.

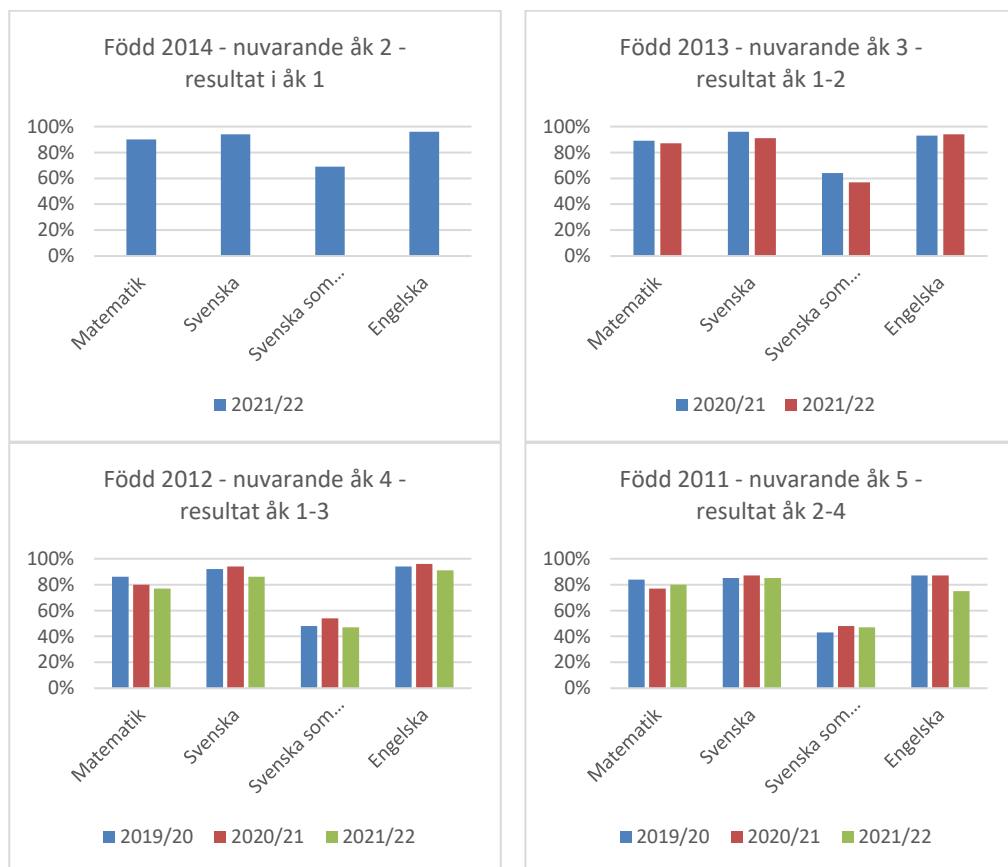
Ser man till hur eleverna i årskurs 6 till 8 låg till gällande gymnasiebehörighet vid slutet av vårterminen 2022 framkommer bilden som visas i diagrammet nedan. Ingen av årskullarna når i dagsläget upp i nivå med det resultat som årskurs 9 hade vid terminsslutet, men det finns flertalet elever som enbart saknade betyg i ett kärnämne vilket pekar på en potential att kunna förbättra resultaten inför avslutningen i årskurs 9 för respektive årskull.

Progression i kärnämnen

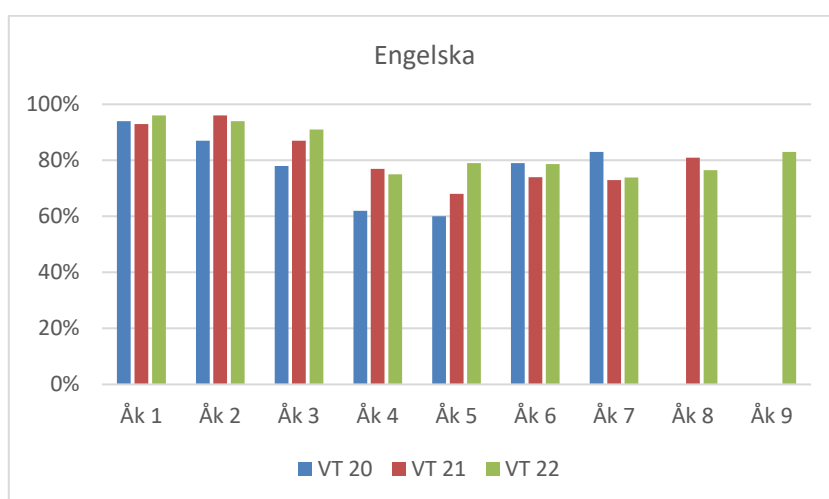
Förvaltningen följer respektive åldersgrupps progression, uppskattad måluppfyllelse i årskurs 1–5 och utifrån betyg i årskurs 6–9. Hittills har förvaltningen data för tre år att analysera och vissa trender kan börja skönjas.

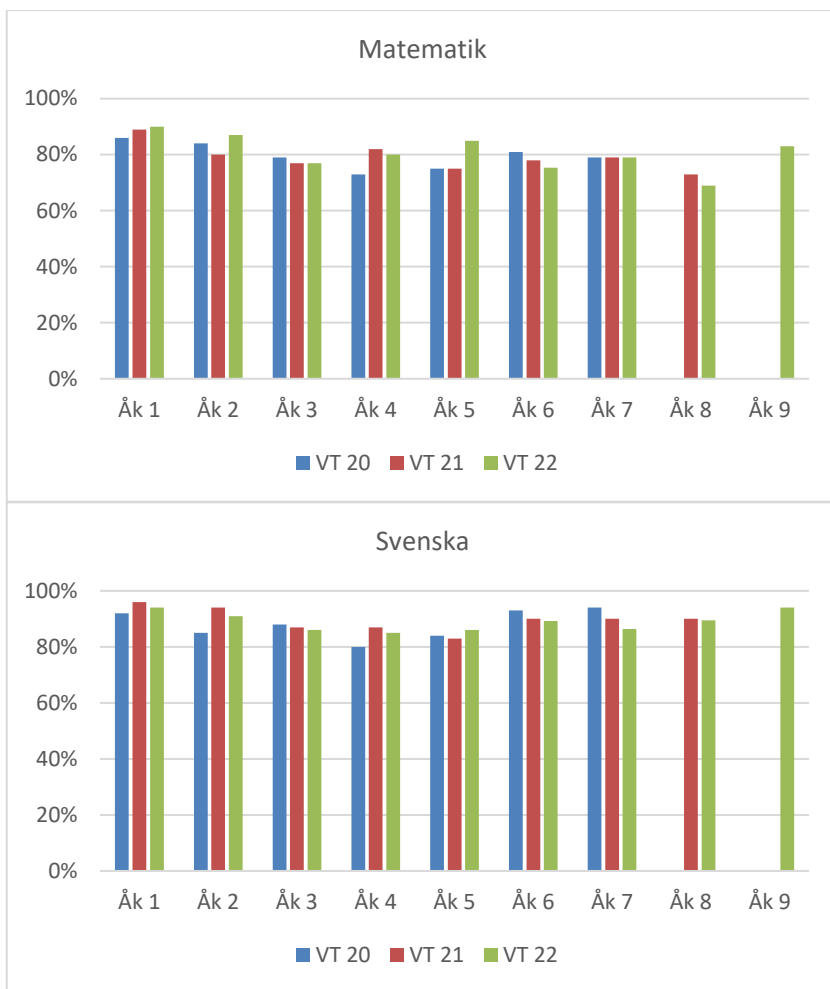
Nedanstående diagram visar en sammanställning hur utvecklingen i kärnämnen för de årskullar som är inskrivna i grundskolan, med undantag de som är födda 2015 som går i årskurs 1 då de ännu inte har någon dokumenterad måluppfyllelse. Resultaten varierar mellan åldersgrupperna där några visar på positiv utveckling över tid medan andra har en negativ utveckling. Sammanställningen och förvaltningens analys visar på svårigheterna att göra likvärdiga bedömningar av elevernas kunskaper där såväl skillnader mellan lärare, skolor och stadier kan urskönjas. Även övergångarna mellan stadierna och byten mellan skolorna är något som påverkar hur resultaten ser ut. Samtidigt ökar kraven och förväntningarna på eleverna ju högre upp i åldrarna de kommer, vilket också påverkar resultaten. Detta syns tydligast i matematik och engelska där det finns en tydligt nedåtgående trend av andel elever som bedöms klara minst ett godkänt betyg. Förvaltningen har pågående utvecklingsarbeten kopplat till både bedömningar och övergångar för att stärka likvärdigheten.

Samtidigt som progressionen per åldersgrupp är varierande kan förvaltningen se en positiv utveckling fram till årskurs 6, framförallt i matematik och engelska, där årskursens resultat generellt förbättras jämfört med föregående årskursens resultat. Det är ännu tidigt att tala om huruvida detta är resultatet av satsningarna de senaste åren där fokus har varit att stärka de yngsta eleverna i förskolan och lågstadiet, förvaltningen fortsätter att följa utvecklingen och uppföljningen av de insatser som görs.

Förutsättningar för att lyckas i skolan

Skolverket lyfter fram en positiv utveckling i förskolan

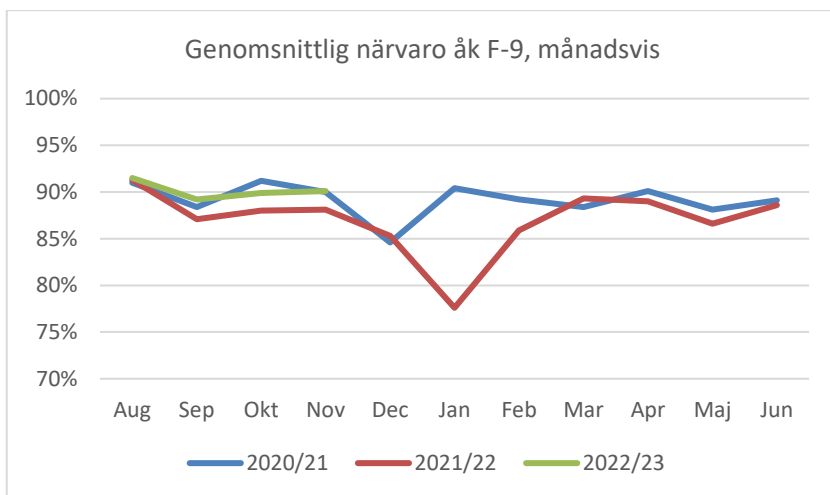
Sedan 2019 har förvaltningen tillsammans med Skolverket ett samarbete för att stärka utbildningen och det språkutvecklande arbetssättet inom förskolan. Samarbetet avslutas i augusti 2023 men redan nu lyfter Skolverket fram goda resultat. Skolverket har i sin kartläggning sett att undervisningskvaliteten har stärkts och att det finns en tydligare progression i barnens språkutveckling. Personalen använder sig av fler metoder än tidigare kopplat till språk- och kunskapsutveckling. Skolverket har även följt upp barnen när de börjar förskoleklass och de kartläggningar och screeningar som görs där pekar på att barnen kommer bättre rustade nu än tidigare. Kopplingen att fler utbildade förskollärare ger en bättre kvalitet är tydligt då det är dessa som planerar och ansvarar för all undervisning i förskolan. Välutbildade förskollärare med en kompetens som möter barnens behov är därför avgörande för att ge förutsättningar för en bra start i livet, vilket även Skolverkets uppföljningar visar.

Närvaron fortsatt ett orosmoln för att nå högre måluppfyllelse

De senaste åren har frånvaron hos elever och barn i alla skolformer varit hög, delvis eftersom pandemin har drivit upp siffrorna men sett bakåt i tiden finns en hög frånvaro bland många elever i kommunen. I mars 2022 togs restriktionerna som funnits under pandemin bort, vilket gör att dess påverkan varit stor även under läsåret 2022–2023. Det finns även en osäkerhet kring statistiken eftersom kvitteringsgraden, det vill säga att den ansvariga läraren bekräftar närvaron eller frånvaron i verksamhetssystemet IST, varierar mellan lärare och skolor. Att få upp kvitteringsgraden är därför prioriterat arbete under året.

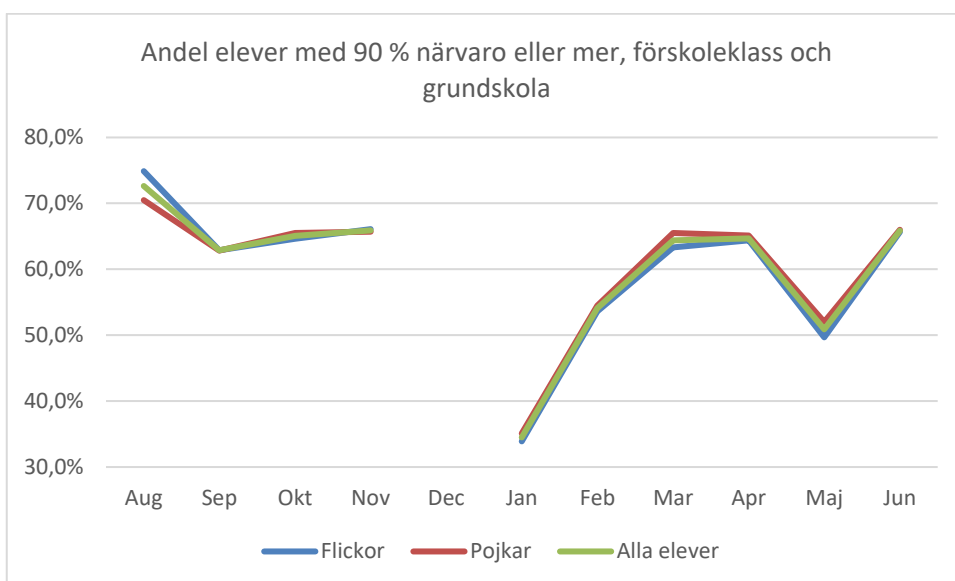
Skola	Kvitteringsgrad 2021/22
Snapphaneskolan	96,0 %
Kviingskolan	92,4 %
Prästavångsskolan F-3	92,1 %
Prästavångsskolan 4-6	85,2 %
Glimåkraskolan	82,9 %
Västerskolan	82,8 %
Göingskolan	81,5 %
Mölleskolan	66,6 %

Under läsåret var frånvaron för eleverna i årskurs F-9 i snitt 13 % vilket motsvarar ca 23 dagars missad undervisning i skolan per elev under läsåret. Sett bakåt i tiden från 2020 och framåt har den genomsnittliga närvaron legat på liknande nivå, ca 90 % varje månad. Om inte trenden bryts motsvarar frånvaron i genomsnitt per elev mer än ett helt läsårs missad undervisning under skolgången från förskoleklass till och med årskurs 9.

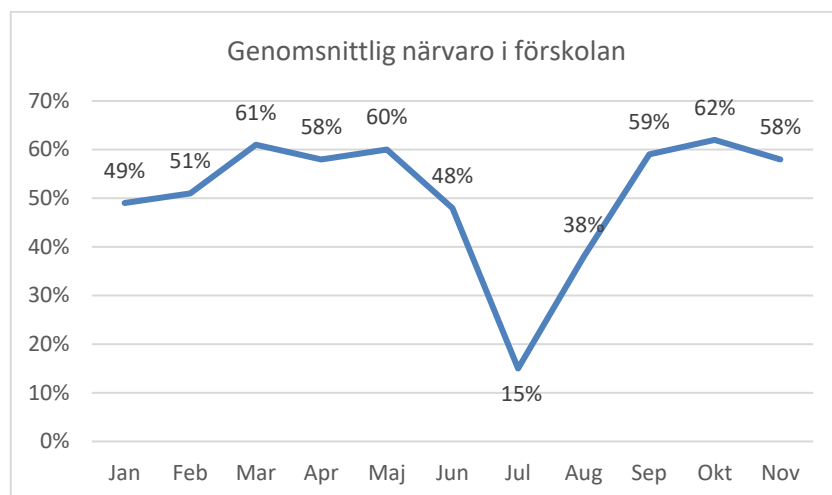

Sett till relationen mellan skolresultat och närvaro i skolan vet vi sedan länge att det finns ett positivt samband mellan hög närvaro goda studieresultat. För årskurs 9 som avslutade grundskolan vårterminen 2022 hade de elever med 90 % närvaro eller mer 92,1 % behörighet till gymnasium och ett genomsnittligt meritvärde på 223,3. För eleverna med mindre än 70 % närvaro var behörigheten 41,2 % och genomsnittligt meritvärde 150,6.

Diagrammet nedan visar andelen elever med 90 % närvaro eller mer för förskoleklassen och grundskolan. Här syns tydligt att det var en högre frånvaro under de månaderna som pandemirestriktionerna fortfarande gällde. Den data vi har i dagsläget började förvaltningen följa i januari 2022, vilket gör att det inte finns något att jämföra med bakåt i tiden, men snittet runt 60 % elever med 90 % närvaro eller mer per månad är oroväckande. Någon större skillnad mellan flickornas och pojkarnas närvaro syns inte. Arbetet med de prioriterade områdena i Skolresan 2030 tar sikte på att öka närvaron genom att framförallt förstärka arbetet med motivation och framtidsdrömmar men även genom att göra skolan till en trygg och säker plats som präglas av studiero.

Inom förskolan följer förvaltningen sedan januari 2022 den genomsnittliga närvaron för barnen som är inskrivna, vilket redovisas i diagrammet nedan. Att redan under förskolan börja se mönster på oroande hög frånvaro kan vara en tidig insats för att förebygga mer frånvaro senare under skolan. Dessutom kan hög frånvaro vara tecken på andra missförhållanden, vilket gör den systematiska uppföljningen och analysen viktig för att tidigt upptäcka de barn som annars riskerar en ogynnsam utveckling.

Fokus på lokalt driven skolutveckling för att nå högre måluppfyllelse

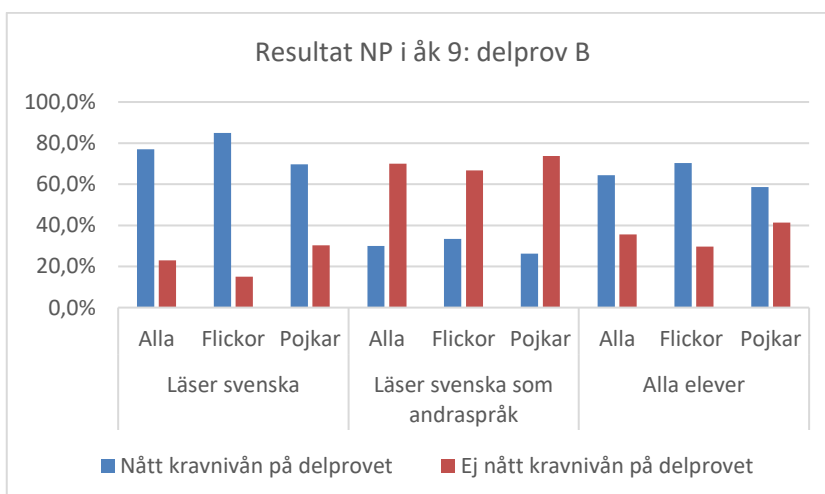
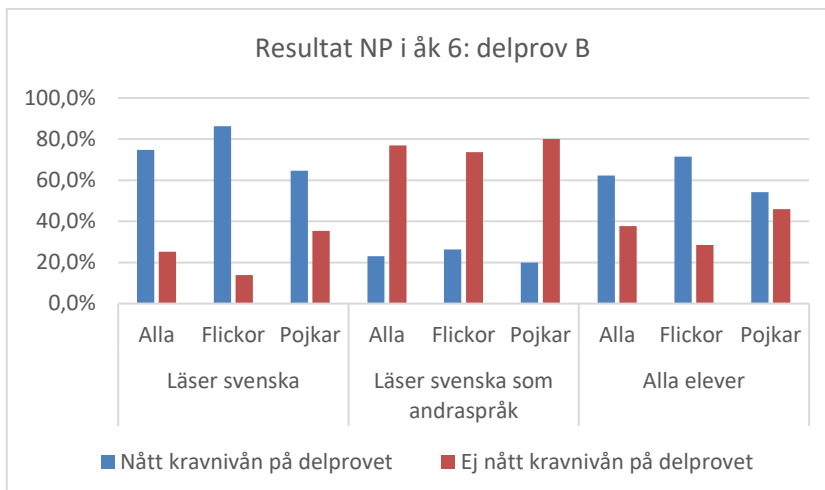
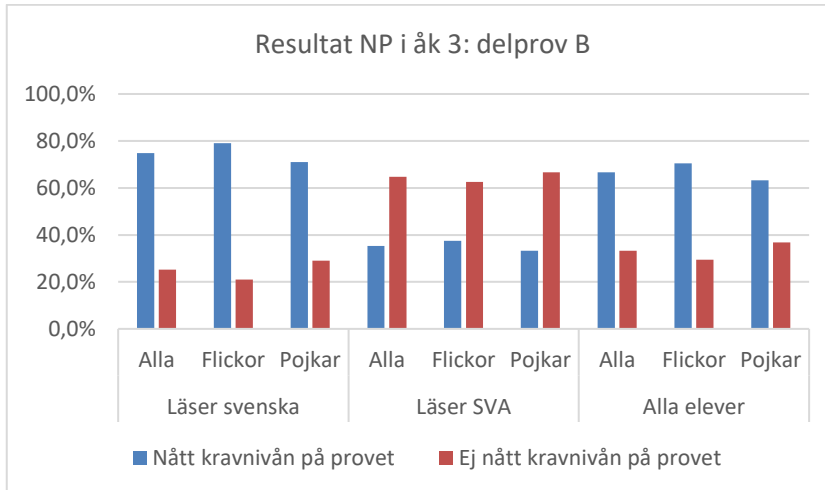
Som en del i förvaltningens arbete med att höja måluppfyllelsen och nå målet om 230 meritvärdespoäng år 2030 har arbetet kring hur arbetet med skolutveckling förändrats. Fokus är att varje skolenhet ska kunna driva sin egen utveckling utifrån de lokala behov som finns på skolan. Med en lokalt driven skolutveckling skapas förutsättningar för att rektorn ska få utrymme att stärka sitt pedagogiska ledarskap, men även pedagogerna stärks då kompetensutvecklingen bättre kan matchas till de utmaningar som finns på skolan. I de fall det finns gemensamma utmaningar kan fortsättningsvis övergripande satsningar göras, men fokus för utvecklingen i skolan är att den bäst görs i varje skolenhet, med stöd av en övergripande struktur.

Satsning på läsning i alla åldrar

Resultatindikator	2018	2019	2020	2021	2022	Målnivå 2023
MoR						
Nationella prov åk 3 – Läsa: berättande text*	79,1	86,5	Ej genomfört pga pandemin	73**	72,1***	94,0
*Här presenteras Skolverkets siffror för de elever som läser svenska, elever som läser SVA är ej medräknade. **2021 gjorde kommunen ***Den officiella statistiken skiljer sig något från förvaltningens egna som tas ut från IST.						

Likt nationella siffror ser förvaltningen brister i hur väl många elever i kommunens skolor kan läsa. Att läsa är inte bara en förutsättning för att klara svenskämnet utan också en förutsättning att klara alla ämnen då det handlar om att kunna förstå och tillgodogöra sig kunskaper i alla ämnen. Därför är läsningen ett av de prioriterade områdena i förvaltningens Skolresa 2030.

De nationella proven i svenska och svenska som andraspråk (SVA) i årskurserna 3, 6 och 9 ger en fingervisning om hur väl eleverna kan förstå texter som de läser. I delprov B testas just denna förmåga. I diagrammen nedan visas hur de som läser svenska och SVA uppdelat samt ihop då de gör samma prov. Resultaten för årskurserna är snarlika och visar på stora skillnader mellan eleverna som läser svenska och SVA.

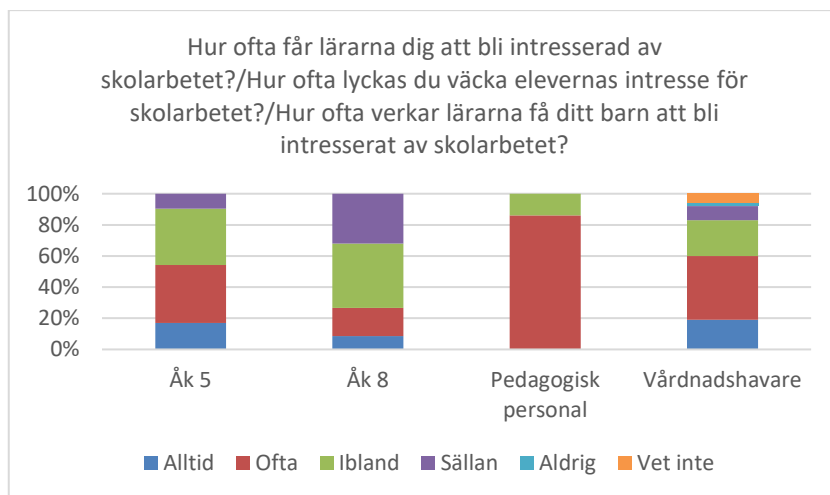
För att förbättra elevernas läsförmåga har förvaltningen de senaste åren satsat på språkutvecklande arbetssätt, där många pedagoger i såväl förskolan som i grundskolan har gått högskolekurser. Effekterna av detta är dock långsiktiga, därför har nu förvaltningen inom ramen för Skolresan 2030 satsat särskilt på att tidigt fånga upp och upptäcka barn med svårigheter kopplat till läsning. Inom förskolan tas under läsåret 2022–2023 en matris för språkutveckling fram för att redan tidigt upptäcka utmaningar som det lilla barnet kan ha. Detta är även ett viktigt verktyg i arbetet med TSI för att fånga upp barn med särskilda stödbehov. I årskurs 1 kommer en screening göras för att upptäcka de som ligger under förväntad läskunnighet och de elever som har behov kommer erbjudas intensivläsning som visat sig vara en framgångsrik metod.

Som ett led i det läsfrämjande arbetet får eleverna i årskurs 3, 6 och 9, inför eller efter nationella prov, ta del av författarbesök som innefattar läsning, boksamtal och skrivarkonferens. Sådana samarbeten finansieras genom Kulturrådets medel för skapande skola där syftet är att fördjupa estetiska läroprocesser och utforska konstnärliga uttryck i undervisningen genom att möta professionella kulturaktörer. Utöver författarbesök har samtliga klasser i kommunens skolor genomfört något Skapande skola-samarbete med andra konstnärliga genrer där berättande givits utrymme genom dans och teater.

Kommunens skolor har tillsammans med biblioteken under hösten 2022 reviderat den handlingsplan som ligger till grund för hur eleverna ska lära sig mer kring biblioteken och dess funktioner. Alla klasser ska enligt planen få ett besök per termin på biblioteket där man träffar en bibliotekarie som berättar om verksamheten. Arbetet har inte nått hela vägen fram under hösten utan kommer fortsätta att utvecklas framöver.

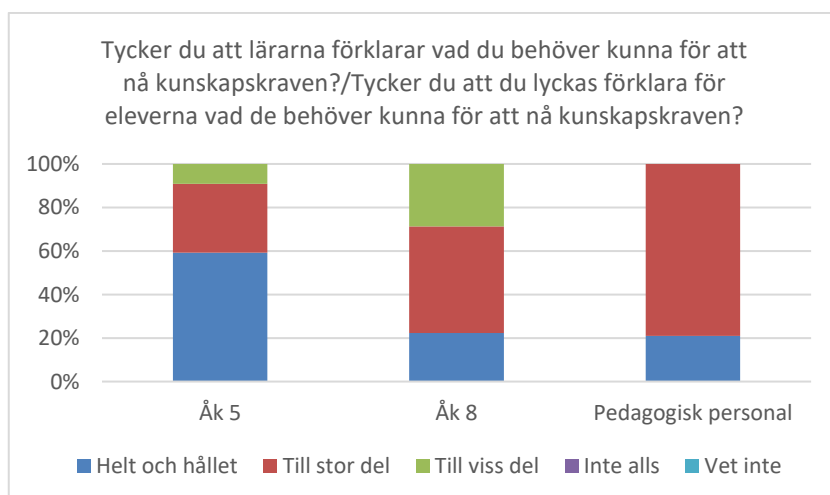
Framtidsdrömmar och motivation

Att främja framtidsdrömmar och öka motivationen hos eleverna är ett prioriterat område för Skolresan 2030. Bland annat får eleverna i årskurs 5 och 8 arbetsmarknadskunskap i skolan och eleverna får besöka yrkesdagar för att få insikt i vilka yrken som finns för dem i framtiden. I Skolinspektionens enkät till elever i årskurs 5 och 8, pedagogisk personal och vårdnadshavare ställs frågor kring stimulans. I diagrammet nedan visas hur eleverna svarat, personalens uppfattning och hur vårdnadshavarna ser på frågan hur ofta lärarna får eleverna att bli intresserade av skolarbetet. Likt tidigare ser förvaltningen att det är svårare att väcka intresse i de högre årskurserna. Några större skillnader mellan hur flickor och pojkar svarar finns inte, utan vilken årskurs eleven går i verkar vara avgörande för hur man svarar.

En intressant skillnad är att den pedagogiska personalen som svarat på enkäten i hög grad svarar att de ofta lyckas väcka elevernas intresse för skolarbetet. Viktigt att ha med sig här är att all pedagogisk personal i grundskolan har fått möjlighet att svara på enkäten medan det bland eleverna enbart är elever från årskurs 5 och 8 som svarar, vilket gör att det inte helt går att jämföra. Skillnaden är så pass stor att den trots det väcker frågor. För att bättre kunna förstå och analysera kommer förvaltningen fortsättningsvis själv göra mätningar för alla elever, personal och vårdnadshavare framöver för att se om skillnaden består eller om det rör vissa årskurser.

En annan aspekt av att bli motiverad som elev är att förstå vad man gör och vad man behöver kunna för att nå kunskapskraven. I diagrammet nedan redogörs för hur eleverna och den pedagogiska personalen svarar på frågan om läraren lyckas förklara för eleverna vad de behöver kunna för att nå kunskapskraven. Även här är de äldre eleverna mer reserverade i sina svar jämfört med de yngre. Det är ingen större skillnad mellan hur flickor och pojkar svarar, men pojkarna i årskurs 8 är något mer positiva än flickorna.

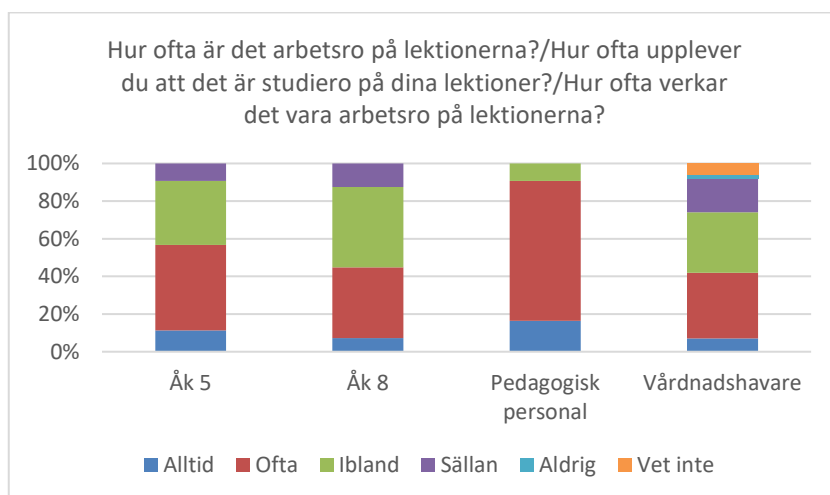
Trygg och säker skola

En central faktor för att lyckas i skolan är att eleverna känner sig trygga och miljön uppmuntrar studiero för bästa inläring. I skolresan 2030 är trygg och säker skola ett prioriterat område där såväl fysiska miljöer som att säkerställa att rutiner och regler bidrar till att elever och personal får de bästa förutsättningarna att lära och göra sina jobb. Under 2022 och kommande år kommer även all personal på skolorna i kommunen få utbildning i pågående dödligt våld (PDV) som syftar till att skapa en beredskap om en allvarlig incident skulle uppstå i någon skola. Samtidigt implementeras den digitala appen CoSafe i alla skolor som är ett verktyg för att såväl larma som att samla checklistor för hur man ska agera vid allvarliga incidenter. Förutom dessa åtgärder pågår även en insats där förvaltningen arbetar för att förebygga att allvarliga incidenter ska uppstå genom att arbeta med hur personal bemöter eleverna runt om på skolorna. Genom att arbeta med det egna bemötandet kan många situationer som skulle kunna leda till konflikt lösas på ett tidigt stadium, vilket bidrar till att både elever och vuxna på skolorna blir tryggare.

Under 2022 har ett nytt arbetssätt kring hur hanteringen av kränkningar på skolorna gå till. Detta bidrar till minskad administration men även en tydligare ärendegång vilket bidrar till att kränkningarna utreds och följs upp på ett mer likvärdigt och transparent sätt.

Studiero

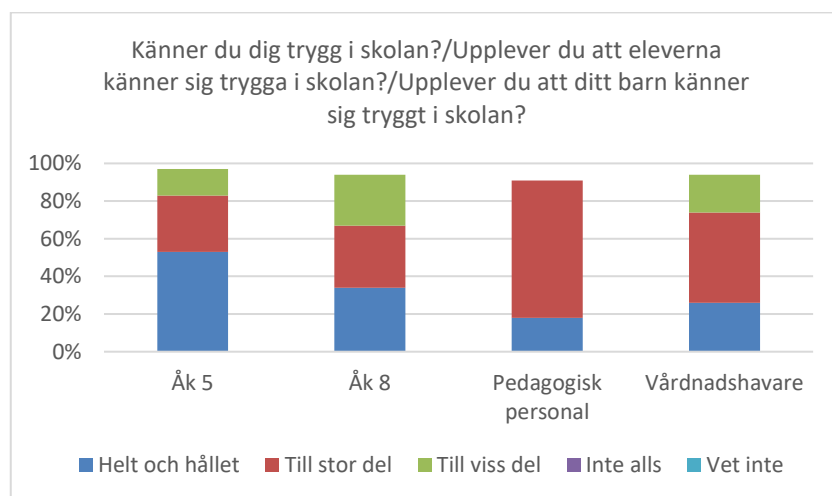
I Skolinspektionens enkät på vårterminen 2022 tillfrågades elever, personal och vårdnadshavare hur ofta de upplever att det är studiero på lektionerna. Svaren syns i diagrammet nedan. Andelen elever som svarat ”Alltid” eller ”Ofta” var 55 % i årskurs 5 och 43 % i årskurs 8, utan några större skillnader i hur flickor och pojkar svarade. Omkring 10 % av eleverna svarade att det sällan är studiero på lektionerna. Vårdnadshavarna svarar ungefär i likhet med eleverna, medan 88 % av den pedagogiska personalen som svarade på enkäten uppger att de upplever studiero alltid eller ofta på lektionerna.

Trygghet

Andelen elever som i Skolinspektionens enkät på vårterminen 2022 uppgav att de kände sig trygga i skolan var 83 % i årskurs 5 och 67 % i årskurs 8. I båda årskurserna

är det något fler pojkar som uppger att de känner sig trygga än bland flickorna. Elevernas vårdnadshavare uppger ungefär detsamma som eleverna, medan 91 % pedagogiska personalen uppger att de upplever att eleverna känner sig trygga i skolan.

Enkät svar som de ovan ger en bild av hur elever, pedagogisk personal och vårdnadshavare upplever skolan i Östra Göinge. Olika mätningar kan ge olika svar beroende på när de görs, hur frågorna är ställda och vilket urvalet är. Verkligheten är svårt att mäta på ett bra sätt och svaren bör analyseras varsamt och ofta behövs det ytterligare information för att fylla ut bilden. Därför tar nu förvaltningen ett helhetsgrepp och gör om de enkäter som skickas ut från huvudman. Tidigare har huvudman enbart haft elevenkät till eleverna på grundskolan och fritidshem samt till vårdnadshavare på förskolan. Framöver kommer alla elever från förskoleklass till vuxenutbildning få svara på enkät en gång om året. Även personal och vårdnadshavare kommer få svara på enkäter de år som inte Skolinspektionen gör det³. Utifrån de svar som kommer fram i enkäterna behöver både den enskilda skolan som huvudman analysera och fördjupa sig i de skillnaderna som de olika respondenterna ger uttryck för i sina svar.

Arbete med att förbättra lärmiljöerna pågår

Inom ramen för Skolresan 2030 pågår ett arbete med att, utifrån erfarenheterna av pilotprojektet på Kviingeskolan, se över och utveckla lärmiljöerna på kommunens skolor. Under vintern 2022–2023 pågår en upphandling för att kunna ersätta äldre möbler i klassrummen med nya bättre anpassade möbler, vilket syftar till att såväl dämpa ljudnivåerna som att ge bättre förutsättningar för inlärning för eleverna.

Mätta elever ökar förutsättningarna att lära

Som en del av Skolresan 2030 erbjuds eleverna i grundskolan ett förmiddagsmål sedan höstterminens start 2022. Ca 75 % av eleverna drar nytta av förmiddagsmålet. Eleverna i förskoleklass till årskurs 6 erbjuds frukt medan eleverna i årskurs 7–9 även erbjuds smörgås, vilket ca 70 % av eleverna föredrar att äta. Effekterna av satsningen

³ Skolinspektionen skickar ut enkäter till elever i åk 5,8 och åk 2 på gymnasium, pedagogisk personal i grundskolan samt vårdnadshavare till elever på grundskolan vartannat år. Senast Skolinspektionen gjorde enkät i Östra Göinge var vårterminen 2022.

är för tidigt att tala om men utifrån de undersökningar som har gjorts är eleverna positiva till förmiddagsmålet.

Omtag för tidiga samordnade insatser (TSI) och det förebyggande arbetet

Utifrån föregående års verksamhetsrapport och genomlysningen av förvaltningens arbete med barn och unga har förvaltningen gjort ett omtag kring tidiga samordnade insatser (TSI). Forskning visar att insatser som görs så tidigt som möjligt när det finns någon form av behov är de som ger absolut bäst resultat, såväl för individen som samhällsekonomiskt. Under året har flera steg tagits för att implementera och utveckla ett arbetssätt gällande TSI. Bland annat har förskolan och BVC formaliserat ett arbetssätt kopplat till språkutveckling för att tidigt upptäcka barn som är i behov av särskilt stöd, där utformning och implementering av språkmatriser är en viktig del. Socialtjänsten Barn och unga har inlett ett samarbete med BVC som går ut på att öppenvården närvarar vid besök på BVC i ärenden där det finns oro för barnet. Öppenvården har även haft en informationssatsning på kommunens förskolor både genom föräldramöten och APT där man informerat om socialtjänstens arbete och det stöd som erbjuds via öppenvården.

Utifrån ett politiskt direktiv har kommundirektören fattat beslut om att utreda förutsättningarna för att starta upp en familjecentral i kommunen. Under hösten har förvaltningen tillsammans med båda vårdcentralerna i kommunen inlett ett arbete där formerna för detta undersöks närmare. Ett förslag väntas färdigt till årsskiftet. Kärnan i en familjecentral är samverkan mellan vårdcentral, kommunens socialtjänst och öppen förskola för att i ett väldigt tidigt skede i barnens liv kunna ge föräldrar stöd att utveckla sin föräldraförmåga. Syftet med det förebyggande arbetet är att minska fysisk, psykisk och social ohälsa bland barn, ojämlikhet i hälsa och att istället möjliggöra att barn får rätt stöd i rätt tid. Denna tidiga kontakt med vård och kommun är ett tillitsskapande som kan vara avgörande för framtida kontakter. Samtidigt kan det innebära att problematik kan avhjälpas och därmed minska behovet av mer ingripande insatser längre fram. En familjecentral är en ingång för att nå föräldrar och samtidigt erbjuda kompletterande stödinsatser till föräldrar som är i behov av det. På så sätt kan familjecentralen vara en del i att främja trygga uppväxtvillkor för barn och komma att bli en viktig förstärkning av det redan pågående arbetet inom förvaltningen med TSI.

Reformeringen av öppenvården som inleddes 2021 har fortlöpt under 2022 och innebär att förvaltningen idag kan erbjuda kommuninvånare en fullständig öppenvård. Inom utbudet riktat till barn och unga återfinns bland annat behandlare, fältassistenter som är aktiva ute i kommunens skolor med ett värdegrundsarbete och föräldrautbildningar där evidensbaserade metoder används. En analys av effekterna av öppenvårdens insatser är möjlig först längre fram. Däremot är en förväntad effekt av att ha en fullständig öppenvård på plats att antalet ärenden hos öppenvården ökar på sikt, då förvaltningen kan erbjuda det stöd som kund har behov av. En sådan ökning kan till viss del redan skönjas gällande behov hos kund som uppmärksammas inom myndighetsutövningen, vilket tabellen nedan visar i form av öppna insatser via myndighetsbeslut. Fram till 31 augusti 2022 har redan 53 personer tagit del av individuellt öppenvårdsstöd via myndighetsbeslut. Detta är en ökning från förra året då det 2021 rörde sig om 50 personer med individuellt öppenvårdsstöd under hela året.

Även vad gäller ärenden där kund själva söker hjälp via öppenvården kan en ökning skönjas. Fram till 30 september 2022 har 48 rådgivande samtal med familjebehandlare genomförts där barn och unga 0–17 år haft behov av stöd. Detta kan jämföras med 25 rådgivande samtal under hela 2021. När antalet ärenden inom öppenvården ökar kan en annan väntad effekt vara att antalet ärenden inom myndighetsutövningen kommer att minska på sikt, detta då förvaltningen kan erbjuda sina kunder stöd i ett tidigare skede.

Öppna insatser inom socialtjänst barn och unga 0-17år	2017	2018	2019	2020	2021	2022* (sep)
Antal med individuellt öppenvårdsstöd	66	64	59	48	46	62
Flickor	24	22	22	21	17	25
Pojkar	42	42	37	27	29	37
Antal kontaktfamilj/kontaktperson	37	30	27	25	25	19
Flickor		10	6	9	6	5
Pojkar		20	21	16	19	14

*Fullständiga siffror för 2022 presenteras i 2023 års verksamhetsrapport

Fortsatt många orosanmälningar

Med förebyggande arbete, så som familjecentral, öppenvård och TSI, kan förvaltningen bidra till att fler barn växer upp under trygga förhållanden. Nedan tabeller visar att det finns många barn i kommunen som har oroande omständigheter runt sig och som är i behov av stöd och vissa fall mer omfattande insatser från socialtjänsten. Bilden bekräftar att det i Östra Göinge finns ett stort behov av det förebyggande arbetet och stöd till familjer för att på sikt minska antalet barn som far illa.

Orosanmälningar socialtjänst barn och unga	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (jan-sep)
Anmälningar 0–17 år	612	622	686	926	810	604
<i>flickor</i>	294	273	245	374	300	254
<i>pojkar</i>	318	349	441	552	510	350
Antal unika individer 0–17 år	320	324	346	511	398	318
<i>Flickor</i>	148		141	216	165	130
<i>Pojkar</i>	172	177	205	295	233	188
Ansökningar 0–17 år	38	28	29	20	23	18
<i>flickor</i>	14	4	14	11		10
<i>pojkar</i>	23	24	15	9		8
Inledda utredningar totalt 0–17 år	134	137	154	152	141	149
<i>flickor</i>	57	55	63	71		71
<i>pojkar</i>	77	82	91	82		78
Inledda utredningar utifrån anmälan 0–17 år	97	109	125	133	120	131
<i>flickor</i>	43	51	49	59		58
<i>pojkar</i>	54	58	76	74		73
Inledda utredningar utifrån unika individer	127	127	144	146	136	127

	<i>flickor</i>	56	52	60	68	57	56
	<i>pojkar</i>	71	75	84	77	79	71
Antal avslutade utredningar totalt			132	182	192	154	137
Andel utredningar slutförda inom 4 månader		62%	76%	60%	60%	61%	71 %

Tabellen visar att antalet orosanmälningar har minskat något samtidigt som antalet fortsatt ligger på en hög nivå. Under 2021 inkom 810 orosanmälningar om barn 0-17 år till socialtjänsten. Detta är en minskning med 116 orosanmälningar jämfört med 2020 då antalet var särskilt högt vilket kan härledas till polisens insats Rimfrost under våren 2020. Antalet orosanmälningar ligger dock fortsatt på en hög nivå i jämförelse med tidigare år. Det är inte enbart negativt att det inkommer många anmälningar. Det indikerar att det finns fungerande rutiner gällande anmälningsplikten bland verksamheter där barn befinner sig och att omgivningen är uppmärksamma på oro för barn och unga. Detta blir också tydligt utifrån antalet unika individer som blivit orosanmälda. De 810 orosanmälningarna rör 398 unika individer. Gällande vissa barn har det således inkommit mer än en anmälan. I 120 av dessa ärenden har utredning inletts.

Till och med september 2022 har 604 orosanmälningar om barn 0–17 år inkommit till socialtjänsten, vilket är 18 fler än förra året vid samma tidpunkt. Det rör 318 unika individer varav 130 flickor och 188 pojkar. 132 utredningar har hittills i år inletts. I den politiska analysen av 2021 års verksamhetsrapport framställdes ett önskemål om en redogörelse över orsakerna bakom orosanmälningarna fördelat på ålder. Orsakerna bakom en orosanmälan kan handla om bristande föräldraförmåga (så som missbruk, kriminalitet, psykologisk hälsa, funktionsnedsättning), bristande omsorg (vanvård, våld inom familjen, övergrepp i olika former, relationsproblem inom familjen, ensamkommande barn, hedersrelaterat) och normbrytande beteende hos barnet eller den unga (missbruk, brottförseelse, beteendeproblem, psykisk ohälsa, skolsociala problem). Det statistiska underlaget är för lågt för att kunna garantera att individer inte röjs varför en fullständig redogörelse över utfallet skulle vara oetisk. Däremot visar nedan tabell de grupper som särskilt sticker ut fram till 30 september 2022.

Orsak bakom orosanmälan jan-sep 2022	Totalt	Unika individer
Våld i familjen	76	53
Vanvård	47	36
Brottsrelaterat	42	21
Socialt nedbrytande beteende	29	12

Tabellen ovan visar att de största orsakerna bakom orosanmälda barn och unga i kommunen 2022 handlar om ogynnsamma hemförhållanden eller normbrytande beteende hos barnet eller den unga. Endast ett fåtal rör skolsociala problem (varför detta är en av de kategorier som inte redogörs för i tabellen ovan). 76 orosanmälningar har inkommit till socialtjänsten på grund av våld i familjen. Förvaltningen ser ett samband mellan antalet orosanmälda barn utifrån våld i familjen och det ökade antalet ärenden som inkommit till IFO Vuxen gällande våld i nära relation. 30 av dessa 76

ärenden rör nämligen barn till våldsutsatta kvinnor. I dessa fall har förvaltningen skyldighet att inleda utredningar.

Särskilda insatser att nå utrikesfödda föräldrar

Under tidig vår 2022 uppmärksammades en stor desinformationskampanj om socialtjänstens arbete bland annat gällande omhändertagande av barn. Som svar på detta och som ett stöd till kommuner skapade Socialstyrelsen information på 18 språk om socialtjänstens arbete. När det gäller arbetet inom Östra Göinges socialtjänst att nå fram till utrikesfödda föräldrar har förvaltningen under året informerat på GUC och SFI om socialtjänstlagen och vilka skyldigheter och rättigheter som kommer med ett föräldraskap. Under 2023 ska socialtjänst tillsammans med öppenvård informera vårdnadshavare om socialtjänstens olika stödinsatser och att socialtjänstens stöd till barn, unga och familjer i första hand bygger på en frivillighet. I arbetet med familjer där barn har oroande omständigheter runt sig är tillit en nyckel. Genom att bygga relationer med familjer bland annat genom den planerade familjecentralen men också via förskola och skola och öppenvård kan förvaltningen skapa den tillit som ofta krävs för att barn, unga och familjer ska vilja ta emot det erbjudna stödet från socialtjänsten.

Antalet placerade barn minskar

Tabellen nedan visar antalet placerade barn under de senaste sex åren. 2021 var 38 barn och unga placerade, varav 21 flickor och 17 pojkar. Detta är en minskning med 11 barn och unga från 2020. Fram till och med september i år är 26 barn placerade, lika många flickor som pojkar. Det finns ett samband mellan orsakerna bakom orosanmälda barn och unga och placerade barn och unga. Även bland placerade barn och unga sticker socialt nedbrytande beteende hos barnet eller den unge ut men också placeringar kopplade till våld i hemmet/vanvård/våld i nära relation.

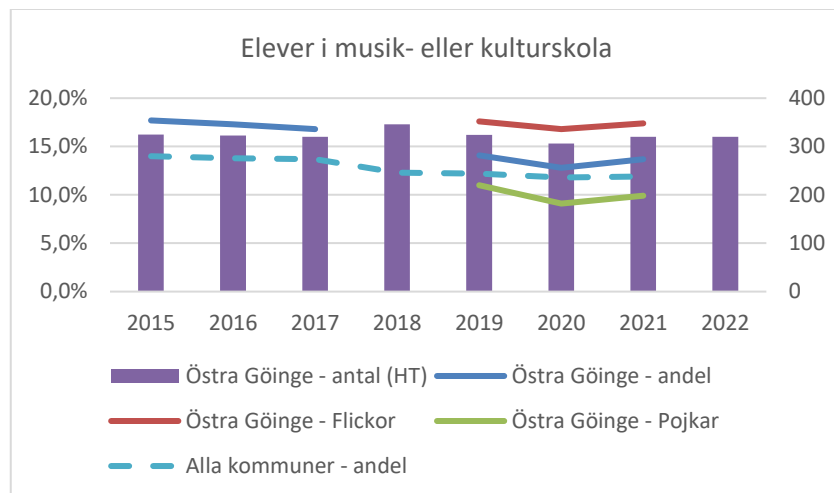
Placerade barn inom socialtjänst barn och unga	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (sept)
Antal placerade barn	63	40	37	49	38	26
Flickor	17	15	17	24	21	13
Pojkar	46	25	20	25	17	13

Delaktighet i musikskolan och idrottsföreningar följer tidigare mönster

En annan aspekt av att skapa förutsättningar för att lyckas i skolan är att det finns ett brett utbud av aktiviteter för kommunens barn och unga att delta i på sin fritid. I Östra Göinge erbjuder förvaltningen tillsammans med det lokala föreningslivet ett brett utbud av aktiviteter med simhall, ishall, bibliotek, fritidsgårdar med mera. Bifogat finns en bilaga där kommunens olika satsningar inom kultur- och fritidsområdet redovisas utifrån det önskemål som uttrycktes i den politiska analysen av förra årets verksamhetsrapport.

Musikskolan i Östra Göinge har traditionellt sett attraherat en högre andel elever i jämförelse med riket. Även om andelen elever som är inskrivna i musikskolan har

sjunkit något de senaste åren bibehålls ett högt och jämnt antal elever inskrivna i verksamheten. Det konstanta höga antalet grundas i ett medvetet agerande från musikskolans sida, samtidigt som antalet har begränsningar i form av lokaler och personal. Fördelningen mellan flickor och pojkar visar att det är en något högre andel flickor som går musikskola än pojkar, detta följer den nationella trenden.

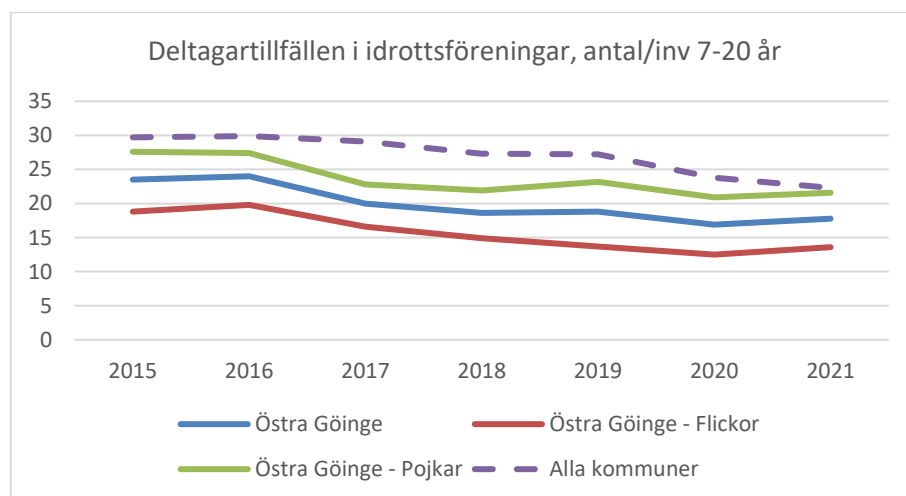

Statistik för Östra Göinge saknas för 2018, könsuppdelad statistik from 2019

Varje år följer musikskolan upp hur nöjda eleverna är via en SMS-enkät där eleverna får svara på hur nöjda de är på en skala 1 till 5, där 5 är mest nöjd. Resultatet visar att eleverna är nöjda och har så varit över tid, vilket tabellen nedan visar.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nöjdhetsgrad	4,25	4,33	4,14	-	4,48	4,4

Gällande deltagandet i idrottsföreningar har Östra Göinge sedan många år legat under rikssnittet, vilket nedanstående diagram visar. Andelen flickor aktiva i idrottsföreningarna är mindre än pojkar vilket följer det nationella mönstret.

Välbesökta fritidsgårdar i kommunen

Det finns tre fritidsgårdar i kommunen, en kommunalt driven som ligger på Snapphaneskolan i Knislinge, en Ungdomsgård i Sibbhult som drivs av Färe Montessoriskola med kommunalt bidrag och Fryshuset Östra Göinge som ligger i Broby och är knutna till kommunen via en IOP (Idéburet Offentligt Partnerskap) till och med 2023. Kommunens fritidsgård i Knislinge är välbesökt med i snitt 120 besökare varje fredagskväll, Ungdomsgården i Sibbhult har ca 30 besökare varje kväll och Fryshuset har ca 30 besökare varje torsdagskväll. Fritidsgårdarna har sammantaget öppet fem dagar i veckan med traditionell fritidsgård, dans, bilverkstad, lovaktiviteter, utflykter, fiske, turneringar, fotboll med mera.

Förvaltningens samlade rekommendationer

Baserat på vad som framkommit i denna verksamhetsrapport konstaterar förvaltningen att arbetet inom ramen för det prioriterade området *En bra start i livet* håller på att fördjupas och justeras efter den politiska viljan. Under 2022 har Skolberedningen presenterats och politiken har tillsammans med förvaltningen formulerat gemensamma mål för satsningen på skolan, där målbilden är att avgångseleverna år 2030 i genomsnitt har 230 meritvärdespoäng. Nedan listas förvaltningens rekommendationer för det fortsatta arbetet för att uppnå politikens mål.

Under 2022 har förvaltningen arbetat aktivt utifrån de rekommendationer som gavs i föregående års verksamhetsrapport. Fokus har varit att göra skolan till hela förvaltningens fråga, göra ett omtag på det förebyggande arbetet med barn och unga samt ha fokus på de osakliga könsskillnader som syns i resultaten.

Med utgångspunkt i de resultat som presenteras i denna verksamhetsrapport och de redan pågående satsningar som förvaltningen har initierat under åren listas förvaltningens rekommendationer nedan.

Skolresan 2030

Under hösten 2022 har Skolresan 2030 påbörjats, med skolgillet under hela september. Hela förvaltningen har slutit upp bakom skolan och ett flertal aktiviteter har dragits igång med syfte att öka måluppfyllelsen i skolan. Detta arbete behöver fortsätta och fördjupas under kommande år. Förvaltningen behöver vara modig och prioritera de insatser som kan ge bäst resultat. För detta behövs en samsyn i vilka insatser som ska göras och vem som ska ansvara för dem.

Fortsatt utveckling av tidiga samordnade insatser (TSI) och det förebyggande arbetet

Förvaltningen är övertygad om att tidiga insatser och det förebyggande arbetet är en nyckel för att på lång sikt bidra till att fler barn och elever lyckas i skolan. Arbetet har tagit ett omtag under 2022 och det behöver fortsätta vara ett fortsatt fokus för förvaltningens arbete under kommande år.

Bilaga 1 – Redogörelse av bredden av fritidsaktiviteter som erbjuds av kommunen

Kultur och fritid har under året arbetat med en rad olika satsningar, projekt och ordinarie verksamhet som i hög grad kan kopplas till En bra start i livet. Kommunstyrelsen önskar i sin analys av föregående verksamhetsrapport en redovisning på bredden av den meningsfulla fritid som kommunen erbjuder. Nedan redovisas insatserna i en punktlista.

Bibliotek

- Stärkta bibliotek
- Gåvoboken
- Bokkassar till förskolan
- Temaväskor
- Föräldragrupper
- Sagostunder
- Bokstart
- Sommarboken
- Projekt – Meningsfullt biblioteksbesök
- Klassbesök
- Folkbibliotekarie med 75% skolverksamhet
- Bokjury
- Bokprat
- Programverksamhet/Lovaktiviteter

Fritid

Kultur och fritid har betalat ut aktivitetsbidrag till 25 föreningar under 2021 som tillsammans hållit i 5571 sammankomster med totalt 46 512 deltagartillfällen och 243 deltagartillfällen av barn med behov av särskilt stöd.

- SKUTT – SkolUngdomTestarTräning
- Lovaktiviteter
- Fritidsbanken
- Rörelsesatsning
- Nätverket för Psykisk Hälsa - Region Skåne
- Samarbetsavtal med Skolidrottsförbundet
- Samarbetsavtal med RF SISU Skåne
- Fritidsgården/Ungdomsgården/Fryshuset

Bowlinghall

Sedan höstterminen 2022 saknar kommunen extern entreprenör till att driva bowlinghallen och har därför fått anställa en personal för att kunna hålla den öppen.

Simhall

- Simundervisning
- Motionssim
- Lovaktiviteter
- Familjebad
- Sommarsimskola
- Föreningsaktiviteter